

Наталія ГОЛІОНКО,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна
ORCID 0000-0000- 3755-1562
Holionko.Nataliia@kneu.edu.ua

ЗМІНА ПАРАДИГМИ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ НА ОСНОВІ DATA-DRIVEN ПІДХОДУ

Ключові слова: парадигма управління організацією, data-driven підхід, штучний інтелект, аналіз даних, аналітична культура організації, конкурентоспроможність.

Анотація. У роботі йдеться про необхідність зміни парадигми управління бізнесом на основі data-driven підходу, який відкриває нові можливості для розвитку організацій у цифровому середовищі. Описані складові елементи, принципи, переваги такого підходу, приклади компаній, які використовують підхід до управління бізнесом на основі аналізу великих даних. Зазначено про перспективи розвитку такого підходу в компаніях, зокрема, для формування їх гнучкості, інноваційності та ефективності в цифровому середовищі.

Nataliia HOLIONKO,
Ph.D., Associate Professor,
Management department,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Ukraine

A CHANGE OF THE ORGANIZATION MANAGEMENT PARADIGM ON THE BASIS DATA-DRIVEN APPROACH

Keywords: organizational management paradigm, data-driven approach, artificial intelligence, data analysis, analytical culture of the organization, competitiveness.

Abstract. The work deals with the need to change the paradigm of business management based on a data-driven approach, which opens up new opportunities for the development of organizations in the digital environment. The components, principles, advantages of this approach, examples of companies that use the approach to business management based on the analysis of big data are described. The prospects for the development of such an approach in companies, in particular, for the formation of their flexibility, innovation and efficiency in the digital environment, are noted.

В сучасному світі, зі стрімким зростанням технологічних інноваційних процесів й надвеликими обсягами даних, зміна парадигми управління та лідерства стала необхідністю.

Класичні методи, які використовувались раніше, вже не можуть відповідати сучасним потребам організацій і є менш ефективними. В таких умовах, за дослідженнями багатьох науковців і практиків бізнесу, data-driven підхід є відповіддю на виклики цифрової епохи.

Data-driven підхід до управління організацією базується на аналізі великої кількості даних з метою вироблення і ухвалення кращих рішень та досягнення стратегічних цілей. Він поєднує елементи аналітики, штучного інтелекту (ШІ) та великих даних, щоб забезпечити ефективне та результативне управління компанією, підвищення її прибутковості. Проте успішність такого підходу залежить від якості зібраних даних, ефективності їх аналізу та вміння менеджерів належно працювати з даними [1, 2].

Одним з головних принципів data-driven підходу є збір і аналіз даних для прийняття рішень. Завдяки сучасним ІКТ та цифровим технологіям компанія здатна зібрати великі обсяги даних про різні аспекти її діяльності: виробництво, маркетинг, продажі, фінанси, ресурси, персонал тощо. Такі дані можуть бути використані для прогнозування різноманітних тенденцій і майбутніх подій, виявлення неефективних процесів, а також можливостей для покращення діяльності компанії.

Другим важливим аспектом data-driven підходу є використання штучного інтелекту (ШІ) для аналізу та обробки даних. ШІ може виявляти складні зв'язки та закономірності, які не завжди можуть бути очевидними (й ідентифікованими) людським розумом. ШІ може виявляти тенденції, прогнозувати результати та надавати рекомендації щодо оптимальних стратегій дій у конкретній ситуації або сфері діяльності компанії.

Крім того, data-driven підхід сприяє побудові аналітичної культури в організації. Впровадження такого підходу допомагає керівникам та лідерам усвідомити важливість даних та використовувати їх як основу для прийняття рішень. Колективна робота над накопиченням, зберіганням та використанням даних, їх аналіз перетворюються на необхідні компетенції для ефективного управління й лідерства у сучасному бізнесі.

Data-driven підхід також сприяє зміні управлінського стилю. Традиційний командний підхід, заснований на вертикальній ієрархії та централізованому прийнятті рішень, поступово витісняється більш гнучким й демократичним стилем керівництва. Топ-менеджери мають бути радше фасилітаторами процесу вироблення рішень, залучаючи різні групи співробітників до обговорення та аналізу даних, щоб отримати різні погляди та ідеї.

В результаті зміни парадигми управління на основі data-driven підходу, організації можуть отримати низку переваг:

- 1) більшу гнучкість та адаптивність до змінних зовнішніх умов діяльності з огляду на можливості аналізу даних, відповідно швидше ухвалення обґрунтованих даних;

2) підвищення ефективності й продуктивності компанії завдяки аналітиці даних, яка здатна вчасно виявити «вузькі» місця або процеси з низькою ефективністю й знаходити шляхи їх оптимізації. Розуміння даних також допомагає виявити можливості для поліпшення і розробки нових стратегій, що сприятимуть розвитку бізнесу;

3) сприяння інноваціям та творчості – аналіз даних допомагає виявляти нові тренди, ринкові можливості та вимоги клієнтів, відповідно, інноваційно реагувати на них й надавати організації перевагу у більш швидкому інноваційному розвитку порівняно з іншими гравцями на ринку.

Наведені можливості не є вичерпним переліком, їх можна доповнити й іншими прикладами компаній. Однак, важливо враховувати й потенційні виклики при впровадженні data-driven підходу. Зокрема, необхідно забезпечити якість і надійність даних, та дотримання аналітичної культури й навичок аналізу даних у всьому колективі. Також критично важливим є дотримання принципів конфіденційності та безпеки даних.

Зважаючи на зростаючу популярність data-driven підходу, багато відомих організацій, міжнародних та українських, вже його проваджують й мають позитивні результати щодо підвищення продуктивності та досягнення стратегічних цілей. Далі наведемо декілька прикладів про використання data-driven підходу у відомих компаніях:

1. Google використовує data-driven підходу для аналізу поведінки користувачів та вдосконалення власних продуктів й послуг. Вони збирають великі обсяги даних про пошукові запити, взаємодію з рекламою та інші параметри, щоб розуміти потреби користувачів та вдосконалювати власні продукти на основі таких відомостей.

2. Amazon використовує data-driven підхід для персоналізації рекомендаційних систем та прогнозування попиту на товари. Завдяки аналізу великих обсягів даних про покупки, перегляди товарів і поведінку покупців, компанія може надати індивідуальні рекомендації та прогнозувати попит, що сприяє збільшенню продажів та задоволенню клієнтів.

3. Netflix використовує data-driven підхід для рекомендаційних систем та створення контенту. Шляхом аналізу даних про перегляди, відгуки та взаємодію користувачів з платформою, компанія може надати персоналізовані рекомендації щодо вибору фільмів та серіалів, а також визначити популярні жанри та зміст, що допомагає менеджерам компанії створювати привабливий і популярний контент для власних клієнтів.

4. Prpcter&Gambel використовує data-driven підхід для управління ланцюгом постачання та оптимізації виробничих процесів. Шляхом аналізу даних про продажі, запаси та попит, компанія може прогнозувати потреби ринку та ефективно планувати виробництво, що дозволяє їй зменшити запаси та знизити витрати на логістику.

5. Uber використовує data-driven підхід для оптимізації маршрутів та прогнозування попиту на послуги таксі. Шляхом аналізу даних про місцезнаходження, час поїздки та попит, Uber може оптимізувати рух транспорту, зменшити час очікування та підвищити задоволеність клієнтів.

6. Укрпошта використовує data-driven підхід для оптимізації логістики та вдосконалення поштових послуг. Шляхом аналізу даних про маршрути, вантажопотоки та попит на послуги, вони можуть покращити показники доставки відправлень, скоротити час доставки та забезпечити кращу якість обслуговування.

7. DataGroup, український провайдер інтернет-телекомунікаційних послуг, використовує data-driven підхід для моніторингу та аналізу мережевих даних, що дозволяє компанії виявляти перебої в роботі мережі, прогнозувати навантаження та забезпечувати стабільне та надійне з'єднання для власних клієнтів.

8. Rozetka, одна з найбільших онлайн-торгових платформ в Україні, використовує data-driven підхід для персоналізації рекомендацій та управління запасами. Аналізуючи дані про покупки, перегляди товарів та поведінку користувачів, компанія може надати індивідуальні рекомендації, покращити управління запасами та забезпечити клієнтів актуальними та цікавими товарними пропозиціями.

Наведені приклади відомих компаній показують, як використання data-driven підходу вже допомагає їм підвищувати продуктивність, ефективність та конкурентоспроможність. Технологічний розвиток триває. Отже, аналіз даних та використання штучного інтелекту стає потужними інструментами для розвитку бізнесу у цифрову епоху, допомагаючи компаніям приймати обґрунтовані рішення та відповідати на динамічні вимоги ринку.

Загалом, зміна парадигми управління та лідерства на основі data-driven підходу є необхідним кроком для зростання успішності організацій в сучасному цифровому світі. Аналіз даних та використання ШІ дозволяють забезпечити ефективне управління, вироблення й прийняття обґрунтованих рішень та розвиток інновацій в компаніях. Важливо, щоб організації були готові до такої зміни, сприяли набуттю власними керівниками та співробітниками навичок аналізу даних і розвивали аналітичну культуру в компанії.

Список використаних джерел

1. THE ADVANTAGES OF DATA-DRIVEN DECISION-MAKING. URL: <https://online.hbs.edu/blog/post/data-driven-decision-making>
2. Why Data Driven Decision Making is Your Path To Business Success/ URL: <https://www.datapine.com/blog/data-driven-decision-making-in-businesses/>